

Om prostitusjon og handel med kvinner

Foredrag av Marit Kvamme på
NKFs landsstyremøte 25. oktober 2003:

Internasjonale regler, avtaler og samarbeid

FN- Konvensjon av 1949

Konvensjonen mot handel med mennesker og utnytting av andres prostitusjon. Konvensjonen skiller ikke mellom tvungen og frivillig prostitusjon.

Palermoprotokollen av 2000 er en tilleggsprotokoll til konvensjon mot organisert kriminalitet.

”Protokoll for å forebygge, bekjempe og straffe handel med mennesker, særlig kvinner og barn.” Er underskrevet og ratifisert av Norge.

CEDAW

FN-konvensjon fra 1979 om å avskaffe alle former for diskriminering av kvinner, også kalt Kvinnekonvensjonen. Her står det blant annet:

”Konvensjonspartene skal treffe alle tjenlige tiltak, herunder tiltak i lovs form, for å gjøre slutt på enhver form for handel med kvinner og utnyttelse av kvinneprostitusjon.”

- Erklæringen fra FN's kvinnekonferanse i Beijing -95.

Nordisk/baltisk kampanje

EUs kvinneunion.

EUs kvinneunion ser på prostitusjon som vold og mener at sexkjøp bør kriminaliseres.

Diverse internasjonale nettverk

Den internasjonale diskusjonen rundt prostitusjon er delt i to leire:

Den ene leiren ser på prostitusjon som vold mot kvinner, ønsker å bekjempe all prostitusjon, ser trafficking i sammenheng med prostitusjon, og ønsker ikke å skille mellom tvungen og frivillig prostitusjon. Her i Norge er organisasjonene bak Nettverk mot prostitusjon og handel med kvinner representanter for denne retningen. De fleste innen denne retningen er po-

sitive til å kriminalisere sexkjøp, men vil avkriminalisere kvinner i prostitusjon fordi det ville være feil å kriminalisere en som allerede er offer for overgrep. Prostitusjon blir også sett på som et likestillingsproblem. Coalition Against Trafficking in Women (CATW) er representant for dette synet. Den svenske sexkjøpsloven er også en konsekvens av dette synet.

Den andre leiren lager et skille mellom tvungen og frivillig prostitusjon. De er opptatt av å ikke knytte prostitusjon til trafficking. De går sterkt imot å kriminalisere sexkjøp fordi de hevder at det rammer kvinnene i prostitusjon og gjør deres livssituasjon verre. Når de snakker om trafficking sier de gjerne at noen er utsatt for tvang, men andre reiser frivillig, og dette kaller de arbeidsmigrasjon. Noen innen denne leiren jobber for at prostitusjon skal betraktes som arbeid og bli sett på som et yrke på linje med andre yrker. Presenteret, PION, Kirkens bymisjon og det nystarta Nettverk mot kriminalisering kan plasseres i denne leiren. Internasjonalt er det flere organisasjoner, bl a Global Alliance against trafficking in women (GAATW). Dette nettverket har et teoretisk perspektiv utviklet av feministiske menneskerettighets advokater/jurister i Nederland. Kvinner skal ha rett til å prostituere seg. Ikke all prostitusjon er vold. Land som Tyskland, Nederland har legalisert/regulert prostitusjon i tråd med dette synet. Noen i denne leiren er imot kriminalisering av kjøp, men ser på prostitusjon som lite ønskelig i et samfunn.

Disse to hovedleirene prøver begge å påvirke/drive lobbyvirksomhet når internasjonale avtaler skal undertegnes, og også når land skal utforme politikk på dette området.

Etter at protokoller er undertegnet er de uenige om fortolkningen av protokollene og om hvorvidt protokollene er viktige eller ikke.

Vi skal se litt nærmere på Palermoprotokollen: